

REALITATEA

(SAU LUCRURILE ASA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

PREȚUL ABONAMENTULUI	PENTRU STRĂINĂȚE	Apare totdeauna Duminică	Redacția și Administrația:	Anunțuri se primesc la Administrația foaiei cu prețuri convenabile
Pe trei luni . . . . . Lei 70	Jugoslavia și Cehoslovacia Lei 300	Editor și Redactor: J. B. SIMA	Cluj, Str. Regina Maria 36.	
Pe o jumătate de an . . . . . Lei 130	Pentru America \$2		Telefon: 4-46	
Pe un an întreg . . . . . Lei 250				

Sărbătorirea Maialului la Cluj

In drum spre Hoia

Fux-majorul profesor Sextil Pușcariu într'un grup de „tineri veseli“.

Mulțimea în pădure.

(Foto „Realitatea“)

Tunderea oilor în Noua-Zelandă

Foștii elevi ai școalelor din Brașov aflători în Cluj au hotărât ca, începând din anul acesta, să se constituie din nou în societate studențiască și odată pe an să serbeze Maialul, trezind astfel amintirile tinereții.

Serbarea cea dintâi a fost Duminică 8 Mai, pe dealul Hoia. D. profesor Sextil Pușcariu, d. general Dănilă Pap și d. primar Osvadă au patronat petrecerea. S'a făcut alegerea fux-major-ului și a membrilor din coetus și împreună cu mulțimea care s'a asociat la această serbare, cu școalele care au fost invitate și numeroși studenți cari au venit să fie alături de profesorii lor, foștii elevi ai școalelor din Brașov au petrecut pe dealul Hoia din Cluj, cântând și jucând dansuri românești toată ziua de Duminică.

Un sportman vienez a făcut ascensiunea munților Alpi cu motocicletă.

Regele Suediei, Gustav al V-lea, e un sportman de primul rang. Săptămâna trecută a participat la întrecerea de tenis din Cannes.

PARADĂ FASCISTĂ

Ducele Mussolini în fruntea „cămășilor negre“.

IN AȘTEPTAREA UNOR VREMI MAI BUNE

Fostul rege George al II-lea al Greciei și soția sa, regina Elisabeta, principesă a României, cea mai mare fiică a Suveranilor noștri

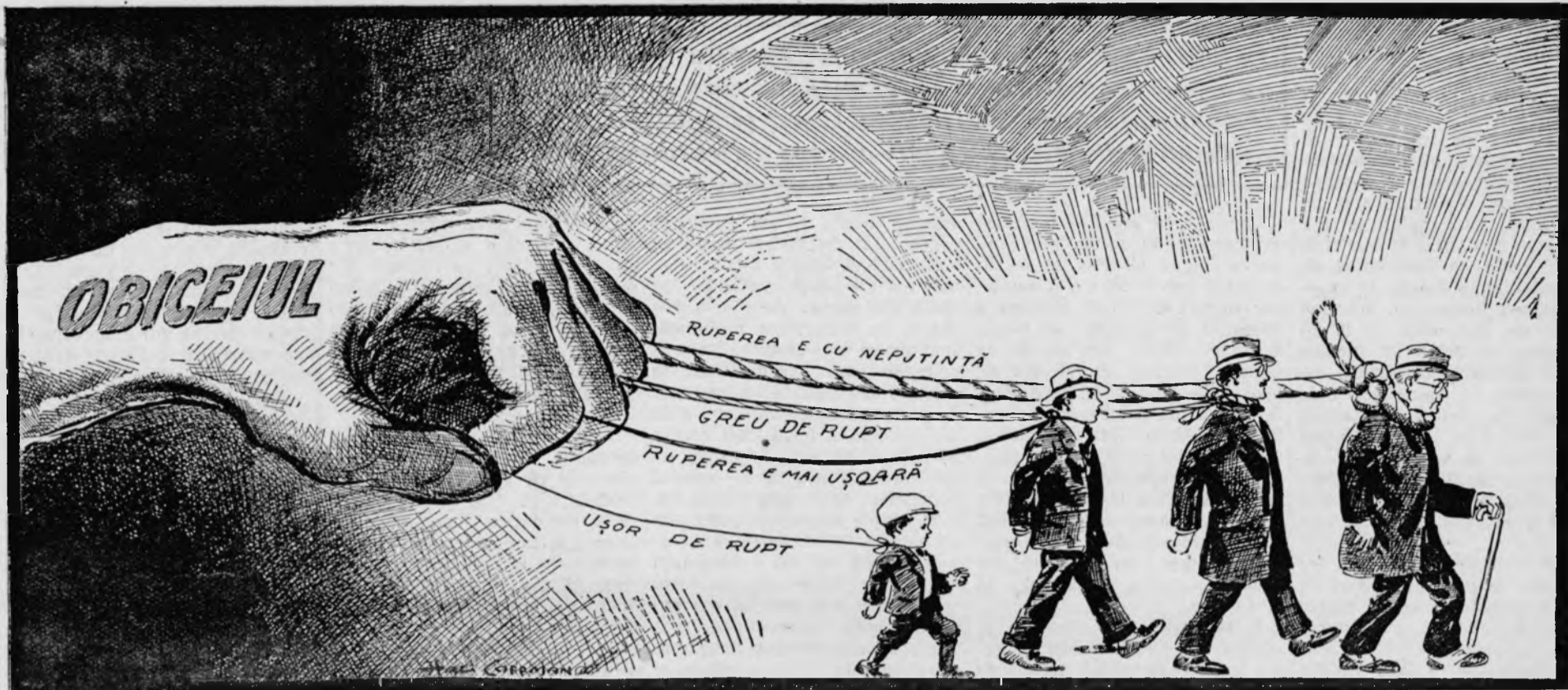
La Șanghai

La Șanghai: ajutați de năvălitorii chinezi trec o baricadă

PUTEREA OBICEIULUI

Morala care isvorăște din ilustrația de mai sus e destul de limpede ca să fie înțeleasă și de un copil. Câtă vreme o deprindere e nouă, ușor te poți desbăra de ea. Cu trecerea anilor puterea obiceiului e tot mai mare și mai mare, și în cele din urmă nu mai e posibilă nici o scăpare.

UNT două feluri de deprinderi: DEPRINDERI FIZICE și DEPRINDERI MORALE.

Deprinderile morale au o importanță covârșitoare, sufletul fiind cu mult deasupra trupului.

Deprinderile fizice determină buna stare fizică, și numărul lor e atât de mare încât nu ne-ar ajunge o pagină, spre a le enumera.

Una dintre cele mai de seamă e REGULARITATEA.

La muncă, în somn, în exercitarea trupului, la mâncare, în gândire, totdeauna omul trebuie să fie metodic, regulat.

Aceasta nu înseamnă o robie oarbă față de anumite obiceiuri, ci posibilitatea de-a face viața UȘOARĂ, fără nevoia de-a lua hotărâri diferite, douăzeci într'o zi: din deprindere să nu ne sculăm prea târziu, din deprindere să nu mâncăm prea mult sau ceace dăunează organismului, din deprindere să exercităm trupul. Asemenea deprinderi ar trebui să devină automate.

Henry Ford descrie prima sa întâlnire cu John D. Rockefeller: Un slujitor i-a deschis ușa și la întrebarea lui Ford, omul, fără a cerceta cine este vizitatorul, i-a spus: „D. Rockefeller se află în grădină și joacă golf; va fi aci la ora 12 și 12 minute. Aceste „12 MINUTE“ astfel precizate l-au minunat pe Ford. A scos ceasul și s'a apucat să aștepte. Cu treizeci de secunde înainte de ora 12 și 12 minute. John Rockefeller, care nu fusese prevenit de venirea lui Ford, și-a făcut intrarea în sală.

D. Rockefeller are aproape 90 de ani și este unul dintre cei mai bogați și mai pricepuți oameni de afaceri din lume. Organizațiunile, care-i poartă numele se întind pe toată suprafața pământului. Cât din succesul său și cât din buna sa stare fizică nu se datorește oare deprinderii sale de regularitate?

Apropiază-ți deprinderi bune și luptă împotriva obiceiurilor rele.

Cu cât coarda, cu care ești legat, e mai subțire, cu atât mai ușor o rupi: cu cât mai tânăr e obiceiul cel rău, cu atât mai ușor îl vei înfrânge. O pot mărturisi această milioanele de mame, care se silesc să împiedice pe copiii lor de a-și suge degetul cel mare al mâinii.

Ușor de tot poți împiedica luarea unei deprinderi rele, dar odată luată, e greu, adesea aproape imposibil să te desbări de ea. Obiceiul de-a suge degetul cel mare dela mână, desigur e un obicei rău: strică dinții, poate provoca boale periculoase de gât; dar această deprindere e o nimica în comparație cu relele deprinderi care pot fi observate la un copil.

nimeni sau sunt văzute doar atunci când ele pun pe om în mișcare.

Părinții, cari se străduiesc să-și crească bine copiii trebuie să ia aminte la această învățătură a matematicianului Bertrand Russel, un gânditor luminat și sincer.

„In mai toate familiile engleze, din clasele conducătoare, uciderea păsărelelor este un sport foarte apreciat, și tot astfel omorirea în război se considera drept cea mai nobilă profesiune.

Acest fel de-a gândi etse în deplină armonie cu instinctul nedisciplinat; este modul de-a cugeta al oamenilor cari nu au nici o pricepere constructivă și cari sunt incapabili să găsiască o posibilitate de-a pune voința lor în slujba unei acțiuni nevinovate. Ei pot numai să omcare fazani și să-și pedepsiască simbrășii sau muncitorii de pământ. După împrejurare ei pot ucide un rinocer sau un dușman. In meșteșuguri mai folositoare ei sunt însă cu totul nepricepuți, fiindcă părinții și învățătorii lor au socotit că e destul a face din ei gentlemeni englezi.

Ni s'ar potrivi și nouă, în parte, aceste constatări.

Un obicei, care a năpăstuit omenirea pretutindeni și în toate timpurile, din primele începuturi, este obiceiul fricii fără temeii.

Frica — aproape totdeauna — e o deprindere învățată, deși, s'ar putea crede că, în unele cazuri, teama se datorește dorinței de-a fugi din fața unei primejdii, cunoscute de mii și mii de ani.

Cel mai înverșunat dușman al maimuței a fost în totdeauna șarpele, care se poate sui în capac și răpi maimuța tânără depe cracă. Un pui de maimuță, care niciodată n'a văzut un șarpe, la vederea acestui animal, va fi foarte înspăimântat. Dacă oamenii provin din maimuțe superioare, fără îndoială că ei ar trebui să crească în frica aceasta. Dar copiii mici, cari nu s'au obișnuit să se teamă, vor ridica șarpele de jos și-l vor mângâia, dacă li se va îngădui s'o facă.

Deasemenea copiii a căror minte n'a fost otrăvită de superstiții neghioabe, sau

prin citirea spaimei pe obrazul părinților sau a doicilor lor, nu se tem de întunericul, care înfricoșează azi cel puțin nouăzeci dintr'o sută de copii precum și pe mulți oameni mari.

O datorie de seamă a părinților, este ca atunci când învață pe copiii mici, să se feriască de foc, de prăpăstiile adânci și de alte primejdii reale, să nu adauge acestora temeri în ceace privește fulgerul, stafiile și alte lucruri atât de înfricoșătoare pentru unii.

Copiii trebuie să se deprindă a fi îndrăsneți. Această îndrăsneală se capătă prin imitarea pildelor arătate de cei mai vârstnici dintre ei.

„Absența fricei e una și puterea de-a controla frica e alta.“ Această putere trebuie învățată.

Un soldat, odată, la începutul unei bătălii, nu s'a putut sustrage fricei, dar el se putea controla. Întrebat dacă-i este frică a răspuns: „Da mi-e frică; și dacă d-ta ai fi pe jumătate atât de înspăimântat ca mine, ai fugi înapoi cel puțin douăzeci de kilometri!“

Obiceiul de-a controla teama, care înseamnă deprinderea de-a te stăpâni, este de mare importanță în fericirea omenescă.

Un dresor de cai întrebat, de un oarecare, când trebuie să-și înceapă învățarea calului său, i-a răspuns, întrebându-l, la rândul-i: „ce vârstă are calul d-tale?“

— „E de șase săptămâni!“

— „Așa! Atunci ai pierdut cele mai importante șase săptămâni.“

Atât în Germania cât și în Japonia, obiceiul regularității începe aproape din leagăn.

La noi se îngăduie copilului să crească cum îi place: luând apucăturile sau deprinderile, pe care le vrea, mai ales obiceiuri de neascultare, neregularitate și încăpățănare.

Și ne mirăm apoi că se găsesc oameni cu atât de multe defecte.

Obiceiurile bune sunt de mare însemnătate, sunt de însemnătate pentru că scutesc pierderea de vreme și fac de prisos eforturile repetate ale voinței.

Plugul este folositor numai intrucât

sparge pământul. Altminteri plugul n'ar avea nici o însemnătate. Însemnătate are numai spargerea pământului, pentru că ea dă puțință grâului să incolțiască să crească și să facă pâinea cea de toate zilele.

Pentruca viața să aibe însemnătate, să fie foloitoare trebuie să fie capabilă de-a produce un lucru de valoare, folositor. Viața nu trebuie să fie un scop, ci un mijloc pentru un scop.

La fel cu educația, care e un mijloc și nu o țintă.

În educație trebuie să știm la ce să dăm însemnătate și la ce nu.

S'au găsit oameni cari nu și-au mai lasat băieții să umble la școală, pentru că nu scriau frumos. Dar nici Eminescu și nici Caragiale nu scriau frumos. Lucrul de cea mai mare importanță nu e să scri vorbele caligrafic ci să știi cum să te folosești de ele.

Deprinderile bune omul începe să le capete din leagăn. Un copil de trei ani va alerga în jos pe scara pe care o cunoaște, foarte ușor, fără a greși nici o treaptă. Un sălbatic, care n'a văzut niciodată o scară, deși poate sări doi metri în aer liber, când va fi să se suie pe aceeaș scară, se va târi cu mâinile și cu picioarele, își va sfâșia genunchii și va fi cuprins de spaima cea mai mare.

Greurul său, din pricina nedeprinderii, trebuie să facă un efort mare ca sălbaticul să poată pași de pe o treaptă pe alta. Va cheltui o cantitate mare de energie pentru un lucru de nimic.

Cehov, un scriitor rus, povestește următoarea întâmplare foarte instructivă:

„Unchiul meu — scrie Cehov — voia să-și învețe pisica să prindă șoareci. A dat drumul unui șoarece, în odaia unde se afla și pisica; dar deprinderea de-a vâna, a acesteia, fiind nedesvoltată, ea a lăsat să fugă șoarecele. Unchiul a bătut atunci pisica.

La fel a procedat a doua zi și în zilele următoare, dar vecinic fără rezultat. Unchiul — profesor — s'a convins atunci că avea de aface cu o pisică idioată care nu putea să fie învățată.

Desigur că după metoda întrebuințată de unchiu-meu, pisica sa, care de altminteri era un animal absolut normal, a devenit atât de fricoasă, încât nu putea vedea un șoarece fără să fugă înspăimântată.

La fel cu pisica, își încheie Cehov povestirea, am avut fericirea să fim instruit de unchiul meu la limba latină.“

Metoda veche de-a învăța pe cineva deprinderi bune, adesea n'a avut alt efect, decât de-a învăța deprinderea fricei. O mare parte a educației moderne păcătuiește fiindcă nu învață deprinderi bune, ci deprinderi rele.

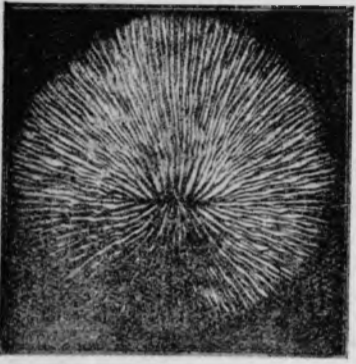
Pe cea mai de jos treaptă a vieții

Celula e cea mai simplă expresie a vieții: o picătură de gelatină, moale, cu un sămbure ceva mai compact, nucleul, cu un înveliș exterior și avem ființa elementară cu cele trei atribute caracteristice: se naște, crește, se înmulțește și moare.

Schimbul nutritiv se face prin difuziune.

Ființele acestea sunt atât de inferioare încât nici nu se pot clasifica: sunt plante sau animale, ele aflându-se între ambele aceste categorii de organisme.

UN POLIPIER DIN GENUL FUNGIA

Acest schelet radiar (în formă de raze) este acoperit de părți cărnoase și seamănă unei Actine.

Protozoarele pluricelulare sunt asociațiuni de celule, care trăesc în colaltă.

Dacă funcțiunile pe care diferitele celule din asociație le îndeplinesc încep să se deosebească între ele, atunci dăm peste clasa metazoarelor:

Printre metazoare se deosebesc diferite clase de animale, care trăesc prin apele mărilor.

Celenteratele sunt organisme încă destul de reduse: câteva celule alcătuiesc un sac digestiv; altele niște tentacule care înconjoară acest sac uneori un sche-

STYLASTERUL

O formă de hidroidă foarte elegantă, de culoare roșie sau albă.

let de nisip sau calcar, și animalul e gata.

Sifonoforele sunt animale adesea minunate ca aspect, cu tentacule care pot să atingă mai mulți metri. Ele produc larve, care înnoată de colo colo, până se prind de fundul mării. Aici se transformă, celulele încep să se împartă și dau naștere unei asociațiuni de animale la fel cu cea din care s'au format.

Coralii sunt tot asemenea grupări de ființe, care au însă un schelet tare calcaros. Când animalul moare, acest schelet rămâne și coloniile de animale vii se dezvoltă mai departe, prinse de scheletele animalelor moarte. Formează astfel, în mările calde, adevărați copaci, cu ramuri întinse și uneori chiar insule, ce se ridică până la suprafața apei.

Inrudite cu coralii sunt animalele a căror imagine am reprodu-

pus-o.

Prima figură e scheletul unui polifier care trăește în mările ecuatoriale.

Cealaltă e Stylosterul, o hidroidă din mările calde.

Să ne îmbogățim cunoștințele

„Luminează-te și vei fi.“

Cine vrea să se deosebiască de animalele, care umblă căutând în jos și sunt slave ale pământului, cută să privească în jurul său, să pătrundă înțelesul minunat al firii și adunând cunoștințe să merite cu adevărat numele de „stăpân al naturii“.

Pagina aceasta este scrisă pentru ca cititorii când au răgaz să se poată instrui.

Omul nu cunoaște pământul pe care locuiește

În Universul nemărginit, ce înseamnă pământul? O nimica toată! Fratele-său Jupiter e de 1300 ori mai mare, iar soarele e cât 1.300.000 de globuri pământești.

Rotund ca o minge, când e văzut de departe, el măsoară de jur împrejur, în partea cea mai umflată cam 40.000 de kilometri. Din suprafața de 530.000.000 kilometri pă-

E adevărat că dela 1860, când după constatările făcute de Societatea de geografie din Londra, nu se cunoștea nici jumătate din suprafața pământului, s'au făcut progrese mari. Astăzi ținuturile necunoscute nu sunt nici a șaptea parte din această întindere: un domeniu cam de patruzeci de ori cât țara noastră; atâta nu se cunoaște azi.

În schimb nu există date topografice sigure decât pentru o mică parte din suprafața totală a pământului.

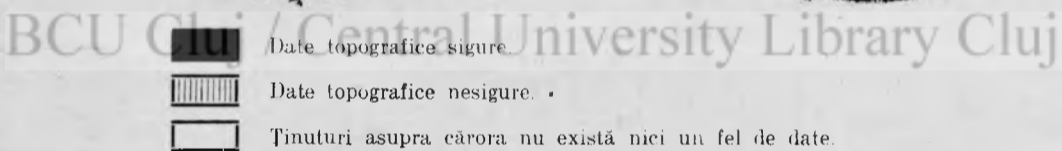
ținuturile ocupate de cele două puteri.

În ținuturile gheții vecinice, se fac mereu încercări de înaintare: atât spre Polul Nord, cât și spre cel Sud.

În fiecare an mai multe expediții se străduiesc să pună stăpânirea omului pe aceste ținuturi.

Avionul e mijlocul de locomotie rapidă care va ajuta la victorie.

În regiunea băii Hudson, un explorator danez a găsit un trib de Eschimoși cari niciodată n'au vă-

Ținând seama de legenda alăturată, cititorul va putea vedea pe aceste două hemisfere, cât cunoaște și cât nu, omul, din pământul pe care-l locuiește.

trați, 2 părți sunt apă și o parte uscat.

Dar omul nu cunoaște nici cele aproape 20 milioane km. pătrați de pământ, cât stăpânește, ca rege al naturii.

Fără multe lămuriri, e destul să privim planisfera pe care o reproducem ca să vadă că, în afară de regiunile polare, mai există și alte locuri, însemnate cu alb, în interiorul continentelor, despre care nu se știe nimica.

Printre încercările din urmă de-a străbate toate locurile necunoscute, vom aminti: ascensiunea făcută de englezi în anii trecuți pe vârful Everest: cel mai înalt punct al munților Himalaia și al globului: 8.882 metri; cât trei Ceahlăi puși unul peste altul. Din misiunea care a făcut ascensiunea au fost omoriși de-o avalanșă de zăpadă șapte inși. În Africa un colonel francez se străduiește să reducă toate punctele albe, despărțind cu un delegat englez

zut oameni albi.

Shackleton mergând la Sud, n'a găsit pământ care să mărginească oceanul Atlantic în partea de miazăzi.

Expediția daneză „Dana“ sub conducerea doctorului I. Schmidt străbate oceanul Atlantic și Marea Antilelor în toate direcțiunile.

Totuși va mai trece multă vreme până când omul va putea spune:

„Cunosc tot „Pământul“ pe care locuiesc.“

MUNTELE NEÎNVINS

Fotografie luată de expediția engleză care a încercat să urce pe Everest, punctul cel mai înalt de pe glob și s'a ridicat până la 8301 metri.

ÎN MLAȘTINILE ȚINUTULUI TCHAD

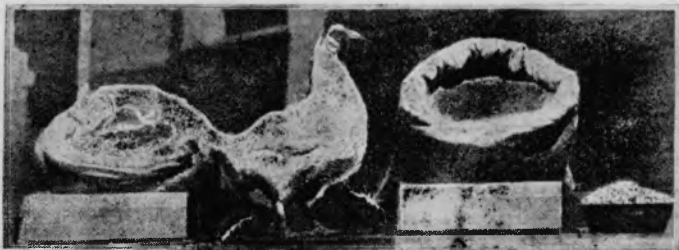

Misiunea colonelului francez Grossard a adus nu de mult, date interesante referitoare la regiunea Tchadului unde a fost luată și această fotografie.

GÂTEAUA ȘI PURCEII

La o fermă în apropiere de orașul Hamoir (Belgia) o scroafă a făcut un număr pre mare de purcei. S'au luat patru purcei și s'au dat unei cătele căria îi muriseră noii născuți. Căteaua a primit să alăpteze purceii și își crește noua sa familie cu mult devotament.

E cât se poate de curios spectacolul pe care-l prezintă căteaua când se preumblă cu cei patru purcei.

NEWTON

Sunt puțini oamenii cari se știu desbăra de prejudecățile științifice ale epocii în care trăesc. Printre acești puțini a fost marele fizician englez Newton.

Acest om genial, a descoperit legea gravității universale. El a știut să găsească o formulă matematică de așa fel, încât aplicându-se căderii corpurilor să cuprindă într'un cadru restrâns un număr foarte mare de fenomene. De câteori nu trecem pe

Isaac Newton (1642—1727)

Fizician și matematician englez, născut la Woolsthorpe (Anglia).

lângă fapte, care ni-se par logice, naturale pentru că așa se petrec de veacuri și ne-am obișnuit cu ele, deși cu greu am putea lămuri pe cineva care ne-ar întreba de ce se petrece astfel și nu altminteri?

Iată bunăoară: cu toții știm că dacă lăsam un lucru greu din mână, el va cădea la pământ; dacă un măr se desprinde din copac, mărul nu se va sui în cer și nici nu va pluti în aer, ci cu ușureală cade în iarbă.

Căți dintre cititori s'au întrebat: de ce cad lucrurile?

Chiar când cineva și-ar pune această întrebare, s'ar mulțumi cu răspunsul: lucrurile cad fiind că sunt grele. Acesta însă nu e un răspuns, ci o înconjurare a problemei.

Isaac Newton, care a trăit acum două veacuri nu s'a mulțumit cu acest răspuns. După studii îndelungate, el a ajuns la concluzia că lucrul se petrece ca și când corpurile s'ar atrage. S'a dovedit apoi de fapt că între două corpuri există o forță de atracție, care după formula dată de Newton, e cu atât mai mare cu cât corpurile sunt mai grele și slăbește foarte repede când distanța între ele crește (se micșorează cu pătratul distanței). Această formulă matematică, foarte simplă a putut lămuri mișcările planetelor și astrelor și a îngăduit savanților să calculeze precis drumul pe care-l parcurg corpurile cerești.

Newton rămâne ca o figură măreață în istoria omenirii.

Anul acesta s'a sărbătorit bicentenarul morții lui.

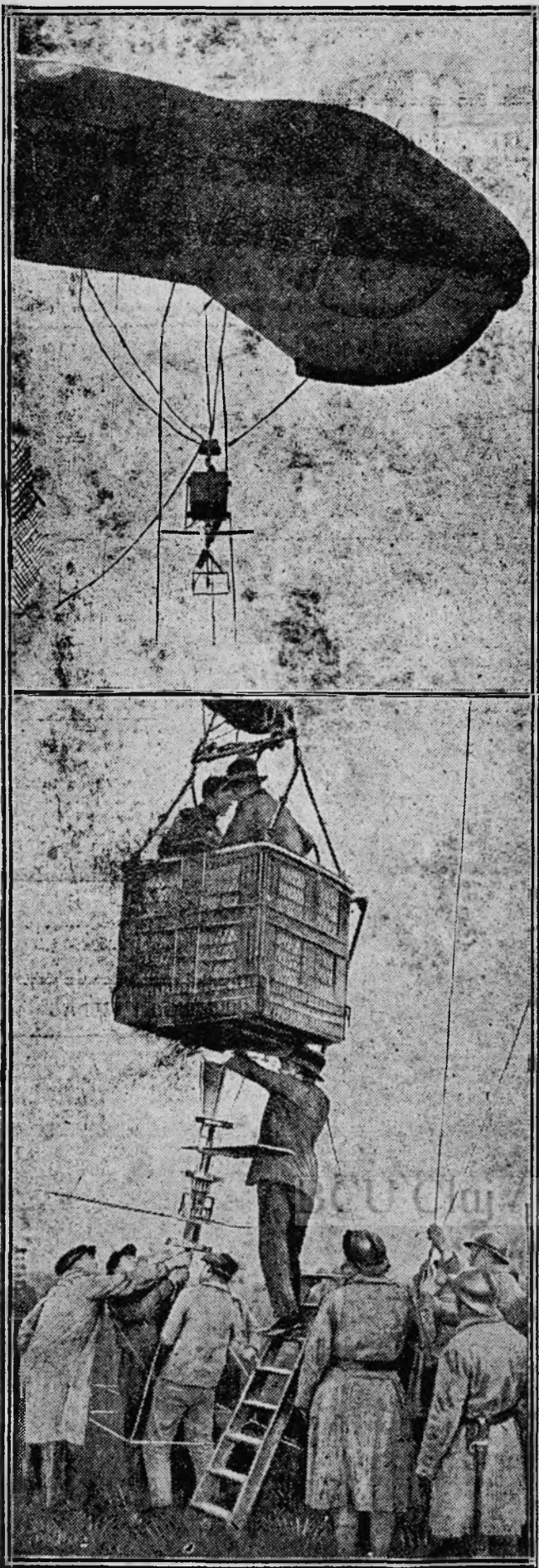
Cât costă 150 de ouă

Dacă lăsam găinile în libertate, nu ne prea îngrijim de hrana lor, mai ales în vreme de vară: răme, gândăcei, iarbă, semințe; din când în când gospodina își amintește să le arunce o mână de grăunțe. Dar de-am ținea găinile închise; într'un an de zile ne-ar trebui pentru fiecare cam 25 de kgr. de boabe (orz, grâu, porumb). Amestecate cu tot atâtea tărâțe, pe lângă verdeață fiartă, ceva carne tocată și pentru cele ouătoare scoici pisate, ca să aibe de unde face coaja oului.

În schimb găina ne dă vreo sută și cincizeci de ouă. Chiar așa se vede că găinile produc câștig bun. 150 de ouă fac azi 300 de lei, odată și jumătate cât costă hrana de care are nevoie găina.

Se înțelege însă că la țară omul dă găinilor mult mai puțin de mâncare, căci au grijă să împlinescă ele ce le lipsește. Câștigul e mult mare.

Pe aerodromul din St. Cyr (Franța) s'a încercat un planor (aparat de coborire în sbor planat). A fost supt la 400 metri înălțime, sub nacela unui balon și dându-i-se drumu, aparatul s'a coborît cu înjeala unei parașute.

UN CÂINE URIAȘ

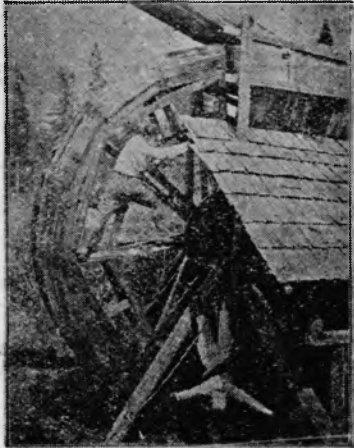

Câinele lup, Champion, aparține lui Jack Bonestell din Oakland (California). E cel mai mare câine din neamul lui.

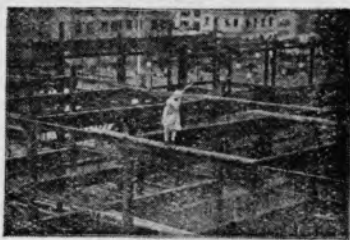

Obiectivul fotografului a prins în mod artistic, pe tâlharnul care își ucide prada: șarpele din Texas a prins un șoarece. Mușcătura veninoasă i-a pus capăt zilelor, înainte ca bietul șoarece să mai poată chițcăi.

ARTIȘTI DE CINEMA ÎȘI PUN VIAȚA ÎN PERICOL

William Duncan și Edith Johnson în filmul „Moara Părăsită”.

Trecere periculoasă

O scenă în care artiștii își pun viața în pericol.

Artistul Billy Wilson, face o săritură care ar fi invidiată de orice jockey profesionist.

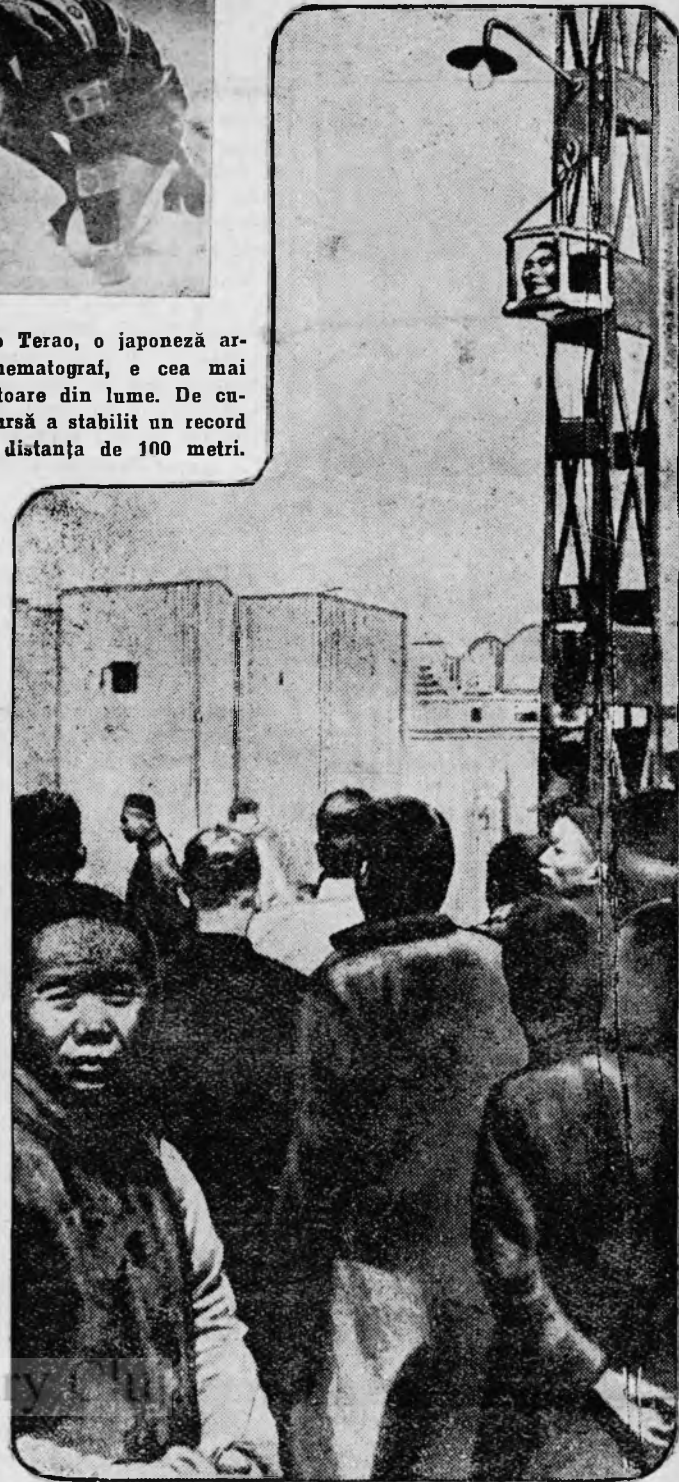

Într'un film comic, artistul trebuie să ridiculizeze groaza când ar avea temei să se înspăimânte cu adevărat.

D-ra Tumico Terao, o japoneză artistă de cinematograful, e cea mai bună alergătoare din lume. De curând, la o cursă a stabilit un record mondial pe distanța de 100 metri.

REVOLUȚIA DIN CHINA

Pildă altora: capul generalului Pi-Tu, executat la Hankow, a fost așezat într'un turn în mijlocul orașului sub razele unei lămpi electrice spre a fi văzut ziua și noaptea de toți trecătorii.

COMORILE MORMĂNTULUI LUI TUT-ANKH-AMON

Meren se găsește odoare noi în mormântul lui Tut-Ankh-Amon. Printre cele mai de curând descoperite este statuia faraonului tânăr, ca stăpânitor al Egiptului, în picioare pe un leopard negru